SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDI

Svenska Canada-Tidningen

The Swedisb Canada News

ÅRG. (Year) 26. LÖSNUMMER 5 CENTS. WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 1 MAJ, 1918. No. 18.

Prov. Librarian de18 Winnipeg

Biblioteksfrågan.

För Svenska Canada-Tidningen

Av HELMER JOHNSON.

(Nedanstående utgör svar på en artikel av professor C. H. Lager i Canada Posten, vilken artikel med rätta betecknats som den mest avskyvärda och osannfärdiga, som på länge publicerats på svenskt språk i Canada. Vid ett nyligen hållet föreningsmöte i Winnipeg, där professor Lagers artikel kom på tal, sade en gammal aktad svensk offentligt, att den var det mest skandalösa han sett i sitt långa liv. Även meningsfränder till prof. Lager ha beklagat sig över hans råhet. Som prof. Lager i sin artikel generat även de svenska goodtemplarna i Canada, har mr. Helmer Johnson sett sig föranlåten giva honom ett svar. Mr. Johnson talar med en viss auktoritet i denna fråga, då han är sekreterare för Canadas Skandinaviska Storloge av I. O. G. T. Alla verkligt kristna måste naturligen taga avstånd från prof. Lagers skamliga metoder. — Red.)

Jag har många gånger tänkt skriva en epistel för att tydliggöra min uppfattning i denna behjärtansvärda sak. Jag har hållit mig tillbaka, dels på grund av att jag tyckt det vara onödigt att orda mera i saken, när den fick den vändning den nu fått, dels på grund av att jag ej ansett mig vuxen att i tidningarna diskutera med sådana "bildade, vidhjärtade och lärda" personer, som jag ansett det va ranödvändigt att bryta lans med. Efter att ha genomläst prof. C. H. Lagers senaste inlägg i biblioteksfrågan, infört i Canada Posten av den 23 april, anser jag det vara min skyldighet att i sanningens och rimlighetens inträsse göra några uttalanden.

Jag skall först bedja att få upplysa, att jag tillhör Svenska Nationalkomitén endast till namnet. Det har för mig varit omöjligt att deltaga i komiténs arbete på grund av att jag vistats 500 mil från komiténs högkvarter. Mina påståenden måste därför anses neutrala. Nationalkomitén är på intet sätt ansvarig för mina uttalanden.

Prof. Lager börjar sitt anfall med följande högstämda ord: "Biblioteksnebulosan (tänk vilket högtravande ord! Undrar om 90 proc. av Canada Postens läsare förstår vad det betyder?) är nu genomskådlig: den har redan kristalliserat sina ringar och bestämt deras framtida rotationsbanor. Vi kunna nu därför uttala oss mera difinitivt än förr". Så börjar prof. Lager sin defination med ett påstående, att Svenska Nationalbiblioteket är en icke kyrklig, autokratisk o. sekterisk rörelse. "Dess medlemmar utgöras, sedan komiténs åtgärder utestängt alla kyrkliga, väsentligen av goodtemplare ". Dessa goodtemplare komma på grund av att de äga en del inflytande och äro utrustade med en portion filantropi att dominera rörelsen och bestämma dess framtida livsriktning.

Han påstår även, att programkomitén för det tilltänkta sommartinget uppsatte högmässa på programmet endast för komediens skull!

Vidare påstås att rörelsen består av tre element: Ett fanatiskt kyrkofientligt, ett som understödjer supseden, och sist goodtemplarna. Att Nationalbiblioteket ej är en kyrklig rörelse, har professorn rätt i. Det är grundat på en bredare basis. Det är byggt så, att det inom sig kan upptaga alla religiösa och politiska tänkande; huvudsaken är att de äro så mycket inträsserade för svenska folkets upplysning, att de äro villiga att gå med och på så sätt dra sitt strå till stacken.

Att rörelsen är autokratisk och sekterisk är en nattsvart lögn. Någon mera demokratisk organisation torde det vara svårt att finna. Att rörelsen består i huvudsak af goodtemplare är en sak som jag storligen betvivlar. Såsom ordenssekreterare för Canadas Skandinaviska Storloge känner jag till namnen på en stor del av goodtemplarna inom området, och jag kan intyga, att styrelsen inom de olika lokalbiblioteken är med stor majoritet besatt av icke-goodtemplare. Att komiténs åtgärder utestängde alla kyrkliga från biblioteket är en grov osanning. Mera därom framdeles.

Prof. Lager synes vilja giva goodtemplarna all ära för att biblioteksrörelsen har kommit på den nivå den f. n. står, ävenså göres de ansvariga för att de kyrkliga utestängdes. Goodtemplarna hava hitintills ej officiellt deltagit i biblioteksrörelsen. Visst och sant är, att idéen torgfördes av en goodtemplare på ett möte, anordnat av goodtemplare, men besökt af lika många icke-goodtemplare. Men detta är ej skäl nog att påstå, att det var ett goodtemplarbibliotek. När en eller flera personer hava en idé, som de vilja omsätta i verkligheten, äro de väl ej förbjudna att så göra, därför att de äro goodtemplare. Den komité, som tog hand om saken och förde den vidare, äro de personer, som äro ansvariga för att omkring 600 svenskar (icke goodtemplare utan svenskar) sammanslagit sig och insamlat hundratals dollar för att inköpa och studera de allra bästa alster den svenska litteraturen kan bjuda på. För att de kunnat utföra ett sådant herkulesarbete på ungefär sex månaders tid

(Forts. å sid. 4.)

Sluscenerna

Man tror, att upproret i Finland snart är kuvat.

Intet vapenstillestånd

I onsdags å. d. protesterade de rödas ledare Tokoi mot det av tyskarne ledda vita gardets barbariska beteende i trakten av Tammerfors, där de, sedan de tagit ett antal rödgardister till fånga, dödade varenda officer ned till kompanicheferna och därefter var femtonde man i det — och detta ehuru de röda samvetsgrannt behandlat varje vitgardist som tagits som ärlig krigsfånge.

Ett telegram från Köpenhamn i lördags å. d. säger att svenska, norska och danska socialister samma dag protesterat hos den vita regeringen i Vasa mot avrättning av fångar ur röda gardet. De uppmana vita regeringen att intaga en försonlig hållning som kan vara ägnad att förhjälpa till ett slut på inbördeskriget.

Minister Morris i Stockholm rapporterade härom dagen till statsdepartementet att den finska beskickningen i Stockholm på grund av hans protester uttryckt sitt beklagande av den offentliga förolämpning som amerikanske attachéen löjtnant C. H. Thorling varit utsatt för i Vasa den 10 mars. En finsk officer, som förnärmat löjtnant Thorling, hade blivit straffad, upplyste ministern.

Från Moskwa telegraferades härom dagen, att tyskarna marscherade mot Viborg, sedan de tagit Lahti. Den finska bolsjevikregeringen håller på att utrymma Viborg.

Från Berlin meddelades i onsdags, att trupper under general von Der Goltz tagit järnvägsknutpunkten Kauhajoki och Rihimäki, Finland, samt etablerat kommunikationer med den finska armén norr om Lahti.

Från Stockholm telegraferades i söndags, att nätet hastigt slutes kring röda gardet, och att det finska upproret antagligen kommer att taga slut om några dagar. Rödgardisterna i sydvästra Finland ha omringats mellan Tavastehus och Helsingfors ,och de sista rödgardisterna i östra Finland ha omringats och avskurits från kommunikation med Ryssland. Man väntar, att Viborg snart skall falla.

Ledare för röda gardet med deras premiärminister i spetsen anhöllo i söndags middag hos vita gardet om ett vapenstillestånd .Vita gardet vägrade att giva sådant. Tyskarna och vitagardisterna omringa Viborg på tre sidor.

Från London telegraferades i går, att vita gardet tagit Viborg sedan det dödat nära på hela styrkan av 6,000 rödgardister. Upprorsmännen gjorde ett sista förtvivlat försök att bryta sig igenom i riktning mot Fredrikshamn.

Från Stockholm telegraferades i fredags, att den finska regeringen exproprierat tobak och kaffe. Överskottet skall exporteras till Tyskland som ersättning för spannmål. En livlig diskussion försiggår i den finska pressen, om republik eller monarki skall upprättas i Finland. Svenskfinnarna äro i favör av monarki. Lantdagens session har blivit uppskjuten.

Ännu ett offer.

Pastor Karl von Lehnsburg kastad i fängelse, men frigiven.

Ännu en av Svenska Canada-Tidningens värderade medarbetare pastor Karl von Lehnsburg har blivit arresterad.

Pastor von Lehnsburg anhölls den 15 april i Seattle, Wash., och hölls för federal undersökning till den 25 april, då han utsläpptes ur fängelset utan förhör och utan ett ord till förklaring. Anledningen till arresteringen var, enligt uppgift från pastor von Lehnsburg ,en lögnhistoria, som ytterligare utsmyckats av tidningarna. Pastor von Lehnsburg säger, att han nu går i verklig livsfara och att han dessutom är nedbruten av tortyren. Han uppgiver även, att svenskarna i Seattle äro alldeles vettskrämda. Alla brev med tyska namn öppnas.

"Min uppfattning av sanningen", säger pastor von Lehnsburg till sist, "är endast styrkt, och min villighet att så långt förmågan räcker vittna om den och lida för den är större än någonsin".

Avliden Nobelpristagare.

Var en av samtidens bäst kända experter på fysikens område.

I måndags f. v. avled den tyske fysikern Karl Ferdinand Braun i Brooklyn, N. Y. Han har under senaste tre, fyra åren varit bosatt i För. Sta.

Han var född 1850 i Fulda, Tyskland. I sitt fädernesland har man beklädt olika lärostolar i sitt vetenskapliga ämne och hade gjort sig ett vidtkändt namn, när han 1909 tilldelades fysiska Nobelpriset.

Han har inlagt stora förtjänster om den trådlösa telegraferingen, där han utarbetat ett system för avsändande av signaler förmedels elektriska vågor genom jorden eller vattnet o. s. v.

Ärofull bragd av britterna.

En britisk och fransk sjöstyrka anfaller och stänger Zebrugges hamn.

Holland ger med sig

Tyskarna taga positioner på västfronten, men stoppas av de allierade

Onsdagen den 24 april. — Uruguay och Argentina väntas skola förklara krig mot Tyskland i en mycket snar framtid. Förhållandet mellan Tyskland och Holland är mycket spänt. Dispyten lär röra sig om leveransen av grus från Holland till Tyskland. — Enligt en tysk tidning skall påven komma med ett nytt fredsanbud, så snart offensiven på västfronten kommer i ett nytt skede. —Storbritannien har ingen reserv av män, påstod överstlöjtnant F. Fraser-Hunter, brittisk provost marshal i Förenta Staterna, i ett tal i New York i går. — Britterna och fransmännen gjorde i tisdags morse ett angrepp på Zeebrugge. Detta angrepp betecknas som ett av de djäfvaste företag i krigshistorien och avlopp lyckligt, i det tyskarnes U-båtbas vid Zeebrugge förseglades. Angreppet lyckades tack vare att en brittisk officer lyckats framställa en konstgjord dimma, som låg över hamnen. Man lyckades sänka flere tre hundra fots fartyg, lastade med betong i hamnen, varigenom utloppet till havet stänges. Vågbrytaren i hamnen förstördes även av landstigningstrupper. En brittisk torpedjagare, två motorbåtar och två barkasser gingo förlorade för britterna. Man tror sig härigenom ha betydligt försvårat ubåtskampanjen. — Britterna ha haft några obetydligare framgångar vid Robecq och Wytschaete. — Turkarna ha intagit Ozurgeti, 30 mil nordost om Batum. — Tyskland behärskar nu de rumäniska oljefälten.

Torsdagen den 25 april. — Tyskarna började i går ett stark infanterianfall efter flere dagars häftigt bombardemang på hela den brittiska fronten söder om Somme och mot fransmännen på högra flygeln. De toga Villers-Bretonneux, som ligger elva mil öster om Amiens. — Det brittiska amiralltetet har meddelat, att det hädanefter kommer att utgiva månatliga rapporter om skeppsförluster i stället för veckorapporter, såsom hittills skett. Under senaste månaden förlorades 216,000 brittiskt tonnage. De allierade och neutrala förlusterna uppgingo till 166,000. Under första kvartalet detta år uppgingo förlusterna till 1,124,000 ton, av vilka 688,000 ton voro brittiska. — Den tyske ministern till Holland lär ha avrest

(Forts. pa 8de side.)

Sommartinget vid Round Lake

De svenska settlementen böra välja representanter till detta möte.

Svenska Nationalkomitén sammanträdde i onsdags, varvid åter dryftades frågan om det stora svenska sommartinget vid Round Lake. Uppmuntrande rapporter ingingo från lokalkomitèerna i Stockholm, Sask., och Percival, Sask. Man är villig att där göra vad man möjligen kan för saken. Under mötet beslöts att protestera mot den av pastor C. J. Engvall utspridda osanningen, att dans uppsatts på programmet för sommartinget. Komitén har som bekant redan för längesedan beslutat, att dans icke skall uppföras på programmet.

Vidare beslöts att till alla svenska settlement i Canada rikta en uppmaning att så fort ske kan anordna offentliga möten och på dem utse representanter för sommartinget. Detta gäller i synnerhet från Round Lake avlägset belägna platser, varifrån man på grund av det stora avståndet icke kan räkna på många deltagare i sommartinget. Det är emellertid av vikt, att varje svenskt settlement blir representerat vid detta första allmänna svenska möte.

Alla svenska organisationer uppmanas även sända representanter och om möjligt anordna sina årsmöten i samband med sommartinget. Svenska Förbundet i Montreal, generalkonsul Bergström, ordförande, Svenska Nationalbiblioteket samt Skandinaviska Storlogen i Canada av I. O. G. T. ha redan beslutat att anordna sina årsmöten vid Round Lake i midsommar. Deras exempel bör följas av alla verkligt svensksinnade organisationer.

Sekreteraren mottager nästan dagligen uppmuntrande brev. Hundratals personer ha redan lovat att närvara vid sommartinget och många, som av ett eller annat skäl ej kunna infinna sig, ha insänt lyckönskningar.

På förekommen anledning meddelas, att den närmaste järnvägsstationen från mötesplatsen vid Round Lake är Dubuc, Sask., vid C. P. R.

Svenska Nationalkomitén har hand om arrangemangen för sommartinget. Dess sekreterare är mr. O. L. Holmgren, 408 Sinclair st., Winnipeg.

Nödläge i Sverige

Presstelegram skildrar tillståndet som gränsande intill hungersnöd.

Nu vill man vara i Amerika

Livsmedelsbristens svårigheter ökas för hvarje vecka — säger Bassett Digby i ett telegram från Stockholm till "Daily News" i tisdags f. v. — och medföra nya lidanden för de fattiga, som finna sig hänvisade till salt sill och kålrötter. Potatisförrådet har blivit uttömt i Sverige och Norge, där man på grund av faran för att sättpotatisen förtäras, är betänkt på att i lag förbjuda folk att äta potatis. Kött kostar i Sverige i genomsnitt $1.50 skålpundet. Detta är egenligen rent abstrakt för den stora massan av folket. Antalet af dem som söka ransoner från Stockholms centralkök ökas betydligt.

Hästarne i Sverige dö av brist på tillräcklig näring. Den burgne, som viil hålla en ko, finner det omöjligt att köpa foder till hvad pris som helst. Byggnadsarbetet står stilla. Tegel, som förr kostade 1 1-2 öre, kostar nu 20 öre och det gör arbetet förbjudande kostsamt. Annat material har stigit i proportion. Regeringen underrättade i förra veckan Finland att den ej kunde undvara ett skålpund livsmedel för den nationen. Den har också förbjudit export av trädgårdsredskap till varje destination. Förrådet af té är uttömt. I förra veckan funno de sista paketen ivriga köpare till $14 skålpundet. Vi få i genomsnitt ett uns smör i veckan, men intet flott eller margarin. Endast barn och sjuka få mjölk.

Riktigt tobak håller på att taga slut. Regeringens tobaksmonopol söker upphälpa tillgången genom att blanda även cigarrer med humle, importerad från Tyskland. Svenska stats banorna begära att få höja personavgifterna igen. Denna gång blir ökningen från dubbelt till tredubbelt mot de nuvarande eller tre och fyra gånger högre än före kriget. De önska också fördubbla fraktsatserna utom för livsmedel.

På samma gång kommer en förtvivlad anhållan från faktiskt alla slags löntagare, organiserade eller ej, om högre löner och i de flesta fallen beviljas de. Bland de senaste ansökningarne märkas från tidningsmannaföreningen, byggnadsarbetare, polis och statens tjänstemän. Det har förekommit resignationer i massa från Göteborgs poliskår på grund af lönekrisen. Apotekare förutse att de nödgas stänga sina apotek efter juli, emedan personalen i dessa finna det omöjligt att draga sig fram på sin lön.

Att gå omkring och handla i svensk stad påminner nu om, hur det var i Petrograd för två år sedan. På grund av att införseln upphört, ha alla värden gått förlorade. Köpmän, som se sina lager uttömmas och stå inför ovissa utgifter, begära hvad pris som faller dem in. Samma slags strumpor t. ex. variera i pris från $1.80 till $3 i olika butiker. I stället för att gå in i den första, bästa butik och köpa hvad han behöfver måste därför stockholmaren nu spilla en timmes tid på att höra efter priserna i ett dussin butiker och sedan återvända till den billigaste.

Annonserna i de amerikanska tidningarne äro de bästa emigrantvärvare som någonsin funnits här. Om den stränga kontrollen på resande till Förenta Staterna upphävdes, skulle följden bliva en oerhörd rusning dit. Skulle den ekonomiska krisen fortfara, finns det anledning förmoda ett stort uppsving i utvandringen vid krigets slut, om icke sträng lagstiftning hindrar den.

Sv. Amerika-linjens bolagsstämma.

"Stockholm" i Göteborg.

Svenska Amerika linjen (Rederiaktiebolaget Sverige—Nordamerika) afhöll ordinarie bolagsstämma i Göteborg den 18 april.

På styrelsens förslag beslöts att af 1917 års vinstmedel till aktieägarne utdela 5 proc. eller kronor 5 per aktie.

Ehuru utförligare officiella meddelanden ej ännu kommit linjens agenter tillhanda, synes fjolårets öfverskott hafva uppkommit hufvudsakligast genom en mindre af bolaget inköpt fraktångare, då som bekant, ångaren "Stockholm" fullbordat endast en rundresa.

Ångaren befinner sig i godt förvar i Göteborgs hamn och kan, så snart pågående underhandlingar blifvit lyckligt slutförda, utrustas, bemannas och vara segelklar inom en veckas tid.

Utdelning till i Amerika bosatta aktieägare kommer att utbetalas med $1.35 pr aktie, genom linjens general passagerareagenter, Nielsen & Lundbeck, 24 State Street, New York, mot insändandet af kupong No. 2 samt vederbörligt undertecknad taxeringsblankett (form 1007) som kommer att tillsändas hvarje aktieägare.

Presidentval i Portugal.

Dr. Sidinono Paes, premiär- och utrikesminister, blev i måndags vald till republiken Portugals president.

Anklagelserna mot Tyskland.

Furst Lichnowsky, Tysklands före ambassadör i London, den anklagande.

Offentliggjort memorandum

"Ej underligt om hela kulturvärlden ger Tyskland skulden för världskriget."

I dessa dagar har kommit ett nytt aktstycke av första rangens betydelse om stämningen hos de ledande i Tyskland vid krigsutsbrottet, nämligen det memorandum som Tysklands ambassdör i London under tiden närmast före kriget, furst Lichnowsky, sommaren 1916 nedskrev om sin verksamhet på denna post i samband med de tilldragelser vilka framkallade krigsutbrottet.

Vid sin hemkomst till Tyskland efter krigsutbrottet betraktades furst Lichnowsky som en alldeles misslyckadt diplomat som fullkomligt misstagit sig om det verkliga läget. Bitterheten att så se sig misskänd har satt pennan i handen på honom till självförsvar, och hans memorandum var endast avsett för förtrogna personliga vänner. Att det kommit till offentligheten beror på att han lät en generalstabsofficer, tillhörande Tysklands högadel och under kriget dekorerad med järnkorset, läsa aktstycket; denne, som genom krigets intryck blivit utpräglad pacifist, begick förtroendebrottet att ta avskrifter och sprida dem.

Kärnpunkten i hans framställning, som även publicerats i "Manitoba Free Press", är att det var Österrike-Ungern som ville kriget och att Tysklands efterlåtenhet att därvid låta ta sig i ledband i stället för att kommendera stopp åt österrike, som i så fall genast givit efter, var grundfelet i den tyska politiken. Han har redan förut i pressen publicerat artiklar som visar att han anser hela detta sammanhållande med österrike-Ungern för en felorientering; Tyskland hade en tillräckligt glänsande framtid framför sig utan att jäkta efter ett välde Hamburg—Persiska viken, som måste leda till ohjälpliig konflikt både med Ryssland och med England. Detta vad den tyska politikens allmänna riktning beträffar. Vad sedan beträffar den tyska ledningens hållning under den svarta veckan, anklagar han den för att direkt ha uppmuntrat österrike-Ungern till dess omedgörliga hållning gentemot Serbien och därmed ådragit sig den omedelbara skulden för världskriget.

Om denna Tysklands allmänna politik heter det i hans memorandum:

"Jag hade uppgivit motståndet mot den vanvettiga trippelalliansPolitiken, då jag insåg att det var lönlöst och att man framställde mina varningar såsom en fix idé, härrörande av antipati mot österrike. I politiken, om den ej bedrives som akrobatik eller sport, utan som firmans affär, få ej finnas antipatier och sympatier, utan blott det allmännas intresse. Men en politik som blott stöder sig på österrikare, magyarer och turkar måste räka i konflikt med Ryssland och slutligen till en katastrof.

Trots föregående felgrepp kunde situtationen i juli 1914 lätt ha klarerats. Vi hade uppnått ett samförstånd med England. Vi hade blott behövt skicka till Petrograd en representant som någorlunda höll genomsnittsmåttet i politisk kapacitet och ge Ryssland visshet om att vi varken ville behärska Dardanellerna eller strypa Serbien. 'Släpp österrike, så släppa vi fransmännen', sade oss hr Sasonow. Och Cambon sade till hr von Jagow: Ni behöver ju inte följa österrike i vått och torrt!

Vi behövde varken bundsförvanter eller krig, utan endast fördrag, som skyddade oss och de andra och som tryggade ett ekonomiskt uppsving utan motstycke i historien. Men om Ryssland hade ryggen fri i väster, så kunde det åter vända sig mot öster, och då framträdde automatiskt och utan vår medverkan såväl den engelsk ryska som den rysk-japanska motsättningen.

Även frågan om inskränkning i rustningarna kunde vi då trätt närmare och hade ej behövt bekymra oss om röran i österrike. österrike-Ungern skulle då varit Tysklands vasall, utan något bundsförvantskap och särskilt utan de väntjänster vilka slutligen lett till ett krig för Polens befrielse och Serbiens krossande, ehuruväl de tyska intressena fordrade motsatsen".

"Då jag från London kom hem till Berlin, såg jag genast att jag skulle göras till syndabock för katastrofen, som regeringen vållat i motsats till

(Forts. å sid. 5.)

O'Connors efterträdare utsedd.

Dr. Robt. J. McFall, M.A., Ph.D., av handelsdepartementet, har utnämnts till commissioner att undersöka de höga levnadsomkostnaderna att efterträda F. F. O'Connor, K.C., som avgått.

Biblioteksrörelsen

Nominationerna färdiga och valsedlar utsända till lokalbiblioteken.

En skarp protest

Nominationerna för valet till Svenska Nationalbibliotekets styrelse ha nu skett och följande personer ha blivit nominerade: P. B. Anderson, N. F. Brown, S. Bylander, Chas. Bruzell, L. P. Bergström, alla i Winnipeg, G. J. Bergenstein, Mulvihill, Man., Axel J. Carlson, Dubul, Sask., Chas. Erickson, Winnipeg, Rudolf Einhart, Forgan, Sask., Alfred Egnell, Winnipeg, John Engström, Hume, Sask., K. Flemming, O. L. Holmgren, Einar Hanson, Winnipeg, Albert Hermanson, Buchanan, Sask., L. Henrickson, Annieheld, Sask., J. E. Johnson, Winnipeg, J. P. Johnson, Wetaskiwin, Alta., Helmer Johnson, Winnipeg, John E. Lidholm, Winnipeg, Axel Lindström Hume, Sask., mrs. O. Lindgren, Norwood, Man., O. Nelson, Winnipeg, C. H. Nilson, Winnipeg, J. A. Noreus, Kenora, Ont., E. Olsen, Hume, Sask., Axel Ringström, Brough, Sask., G. W. Svenson, Hume, Sask., A. Svenson, Hume, Sask., Emil Sjöberg, Winnipeg, G. H. Silver, Bergland, Ont., C. S. Wallin, Winnipeg.

Till revisorer ha följande personer blivit nominerade: W. Heggmark, J. A. Gustafson, Lennart Anderson, A. Treskbeck, P. Nelson, Chas. Nykvist, alla i Winnipeg.

*

Valsedlar komma i dagarna att utsändas till lokalbiblioteken och direkta medlemmar. Lokalbibliotekens sekreterare underteckna dem, varefter han lämnar dem till lokalbibliotekets medlemmar. Dessa ifylla sina valsedlar och sända dem till Nationalbibliotekets sekr., red. N. F. Brown, 325 Logan ave., i förseglat kuvert, som skall vara märkt "Election". Dessa valsedlar måste vara undertecknad tillhanda senast den 15 maj. Denna dag är valdagen, då alla valsedlar öppnas och granskas av medlemskomitén, bestående av herrar John E. Lidholm, Helmer Johnson och Chas. Bruzell samt av kontrollanterna C. H. Nilson och Emil Sjöberg, båda stående utanför styrelsen. Vi bedja att få påpeka att fyra styrelsemedlemmar enligt stadgarna väljas för tre år, fyra för två år och fyra för ett år. Minst fyra styrelsemedlemmar måste vara bosatta i Winnipeg. Och det är av vikt att flere, helst 6—8, väljas bland Winnipegborna för att styrelsen skall kunna effektivt fungera.

*

I Rainston, Sask., kommer antagligen inom kort ett lokalbibliotek att upprättas. I Lac du Bonnet, Man., har några personer redan sammanträtt o. dryftat frågan samt valt styrelse. Pängar finnas här på hand för bokinköp.

*

Svenska Nationalbiblioteket håller som bekant sitt årsmöte den 25 juni vid Round Lake, Sask., i samband med det stora sommartinget därstädes. Resolutioner till årsmötet måste vara resolutionskomitén tillhanda senast måndagen den 24 juni kl. 10 f. m.

*

Lokalbiblioteket No. 1 Tegnér höll i fredags sitt kvartalsmöte å Meyers hall. Mötet var ovanligt inträssant och livligt. Årsrapporten upplästes av sekr. Huvuddragen av denna kommer att återgivas i Nationalbibliotekets årsrapport, som utgives denna månad. Det meddelades även, att boksändningen från New York nu anlänt, och att biblioteket inom de närmaste dagarna öppnas i Carnegie Library å William ave. Det beslöts även att ur lokalbiblioteket Tegnér utesluta pastar C. J. Engvall, emedan han motarbetat biblioteksrörelsen och lokalbiblioteket samt förtalat och beljugit dessa. Även fick styrelsen i uppdrag att avfatta en resolution mot den kampanj, som från visst håll pågår mot biblioteksrörelsen. Denna resolution skulle tillställas Svenska Canada-Tidningen och Canada Posten. Resolutionen är av följande lydelse:

"Lokalbiblioteket No. 1 Tegnér av Svenska Nationalbiblioteket ser sig nödsakat uttala en skarp protest mot Professor C. H. Lagers vid baptistskolan i Brandon och pastor C. J. Engvalls avskyvärda och osannfärdiga polemik mot den svenska biblioteksrörelsen.

Även måste vi protestera mot pastorerna V. J. Tengwald och J. P. Zettervalls hållning i biblioteksfrågan och deras intriger mot denna. Vi anse att dessa fyra herrar jämte Canada Posten kunna storerna V. J. Tengwald och J. P. ret för den splittring, som inträffat i biblioteksfrågan. Vi ha emellertid anledning förmoda, att den nationella splittring bland svenskarna icke skall bliva så stor, att denna behjärtansvärda folkrörelse kommer att lida någon avsevärd skada. Vi äro nämligen övertygade, att alla sunt tänkande svenskar inom nämnda herrars samfund skola taga avstånd från deras hållning i denna fråga (i likhet med vad de flesta andra svenskar gjort) och i handling visa, att de så göra. Flera ha redan gjort det, och vi uppmana dem som ännu stå tvekande att följa dessas exempel.

Vi beklaga, att vi på detta sätt måste uttala oss offentligt mot svenska män i ansvarig ställning, men vi göra det endast av intresse för svenskarna i Canada i allmänhet och biblioteksrörelsen i synnerhet.

Lokalbiblioteket No. 1 Tegnérs styrelse:

Olof Nilson. Emil Sjöberg.
C. H. Nilson
Mrs. O. Lindgren. Mrs B. Lund.
Chas. Ericson. Alf. Egnell."

*

Det bör påpekas, att två av undertecknarna av resolutionen tillhöra pastor Tengwalds kyrka. Flere andra i hans kyrka, som tillhöra lokalbiblioteket Tegnér stå bakom resolutionen och ha på detta sätt offentligen sett sig nödsakade att taga avstånd från honom.

Lokalbiblioteket Tegnér har härmed föregått med gott exempel. Det är att hoppas, att övriga lokalbibliotek uttala sig i samma fråga.

Sekr. för Svenska Nationalbiblioteket.

Är tsardömet återsällt?

Ihållande rykten cirkulera från Sverige om en ny revolution i Ryssland.

Tsarsonen på tronen?

Tyskland hotar att intaga Petrograd, om Ryssland ej böjer sig för dess krav.

Underliga rykten om Ryssland komma i dessa dagar från Sverige. Det uppgives nämligen, att f. d. tsarens son blivit uppsatt på den ryska tronen genom en revolution mot bolsjevikregeringen.

Ett telegram från Köpenhamn i söndags meddelade, att Aftonbladet i Stockholm uppgivit, att definitiva rapporter kommit från Åbo, Finland, att f. d. tsarens son, den 14-årige Alexis, blivit proklamerad kejsare av Ryssland med storhärtig Michael som regent.

Man torde påminna sig att då tsar Nicholas abdikerade från den ryska tronen den 15 mars 1917, avsade han sig även succession för sin son i favör av storhärtig Michael, som åtnjöt en viss popularitet bland de bredare lagren. Följande dag abdikerade storhärtig Michael själv, varigenom dynastien Romanoff kom till ett slut.

Från Stockholm telegraferades i söndags, att korrespondenter till svenska tidningar i Finland telegrafera, att envisa rykten äro i omlopp att viktiga händelser inträffat i Ryssland. Det mest definitiva ryktet är det här ovan återgivna. Även uppgives, att den nya ryska regeringen vägrat att erkänna bolsjevikernas fredsfördrag med Tyskland. Man skulle icke fästa sig vid ryktena i Stockholm, heter det vidare i telegrammet, om det icke är ett faktum, att det från Vasa, Finland, rapporterats i torsdags, att transporten av ryska civila fångar suspenderats "på grund av oordningar i Ryssland".

Finland och Sverige ha inga telegrafiska kommunikationer med Ryssland under tre veckor.

I Washington har man icke fått några som helst meddelanden om händelserna i Ryssland.

Från London telegraferades i måndags, att det från Köpenhamn upprepas, att den nya regeringen icke vill gå in på Brest-Litovsk-föredraget med Tyskland. Den nya regeringen vill hava ett nytt fördrag med Estland under rysk spira.

Tyskland har av Ryssland krävt utväxling av fångar och har hotat att taga Petrograd, om icke Ryssland går in på villkoren. Tyskland kräver, att alla tyska krigsfångar, som äro vid god hälsa, lösgivas. De, som äro sjuka, skola kvarbliva i Ryssland under neutral vård. Tyskarna å sin sida vill endast frigiva sådana ryska fångar, som äro sjuka.

En kongress av krigsfångar, representerande alla nationaliteter av centralmakterna, har varit i session förra veckan. Deras mål är förberedelser för en social revolution i västra Europa och etablerandet av en sovjetrepublik.

Fångar i Sibirien har bildat revolutionära komitéer och tagit rangen från sina officerare. Fångarnes komitéer vid Omsk ha tagit den transsibiriska järnvägen för att förebygga återvändandet av tyska soldater till Tyskland. Liknande åtgärd kommer att vidtagas av krigsfångarnes kongress i Moskwa.

Första kammaren mot kvinnorösträtt.

Från Stockholm telegraferades i söndags, att första kammaren av svenska riksdagen efter en lång debatt förkastat motionen om kvinnorösträtt. Den nedröstades med 62 röster mot 36.